

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

De Substantia, & Proprietatibus naturalibus Angelorum

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1652

Cap. 29. An etiam in tempore detur aliquod primum analogatum prioris, ac posterioris, & quodnam illud sit, Vbi de diuersitate primæ mensuræ te[m]poris secundum se, vel quoad nos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38892

C A P V T XXIX.

*An etiam in tempore detur ali-
quid primum analogatum
prioris, ac posterioris, & quod-
nam illud sit. Vbi de diuersi-
tate primæ mensuræ temporis
secundum se, vel quoad nos.*

104 **D**icendum etiam
in tempore dari
aliquod primum analogatum
per attributionem ad quod de-
sumantur rationes respectiue
omnium durationum, & quod
sit omnium durationum mea-
sura. Probatur quia, nec in
tempore distinguimus duratio-
nem respondentem vni tem-
pori imaginario à responden-
te alteri, nisi per relationem.

L 3 pro-

propinquitatis, & distantiae inter vnā existentiam, & aliā; & hanc relationem cognoscimus per plures, vel pauciores existentias medias, quas actu memoria numeramus. Confirmatur; quia *existere nunc* nec est coexistere rebus, quæ sunt nunc. Specificatiuè sumptis, quia istæ possunt non esse nūc, nec est coexistere motibus, qui fiunt nunc, quasi hi sint primū analogatum in ratione durationis. Probatur cum enim per experientiam istorum motuū nos non cognoscamus hoc prædicatum spectans ad durationem, nec cognoscamus quantum distantiam habeant motus exerciti in vario tempore, nisi numeremus motus intermedios, signum est quod non sunt.

sunt primum analogatum in
ratione durationis; aliter per
intuitiuam experientiam ipso-
rum, cognosceremus in ijs hoc
prædicatum, & comparando
hanc durationem cum alia,
cuius habemus speciem pro-
priam memoratiuam, eas in-
uicem discerneremus.

105. Difficultas est, quid
nam sit talis mensura. Sciendū
est, quod Aristoteles putauit
mundum esse æternum, ideò
cum non posuerit primam du-
rationem mundi, nō potuit o-
pinari dari aliquod primum
analogatum temporis prioris,
& posterioris, vt est opinatus
in ratione loci. Sed cum fides,
& ratio doceat dari initium
totius temporis: probabilius est
fuisse primum aliquod analo-

L 4 gatum,

gatum, cui sit essenziale, vt per attributionem ad ipsum habeantur denominationes temporaneæ omnes, quæ dantur defacto, & hoc probatur ex omnibus ijs fundamentis, quibus probauimus dari tale analogatum in ratione loci, puta, quod non possit dari *prius*, & *posteriorius* sine primo; relatiuum sine absoluto in quod resoluitur, & similia.

106 Quo posito dicendum est. Hoc primum analogatum absolutum in genere temporis esse eam operationem Dei, à qua pependerunt omnes mutationes huius vniuersi, seu esse aliquem modum, per quem vniuersum pependit à Deo in actione primo creatiua, prout hæc dicit non solum negatio.

gationem materiae, sed cuiuslibet alterius existentiae creatae concurrentis per modum conditionis, Deum mouentis quomodocunque. Porro modus iste fuit prima actio per quam totum vniuersum fuit creatum; quae actio, licet non fuerit simplex propter pluralitatem terminorum, habuit tamen partes inseparabiles, vt proueniens ab vnico Dei decreto volente totam materiam vniuersi, & initia omnium formarum ex motiuo faciendi primam communicationem suae bonitatis, ad extra. Vnde cum in nostris principijs actio sit affixa per aliquid sibi intrinsecum, non solum omnibus causis, sed etiam conditionibus, actiones omnes illae sunt affixae eidem decreto

L S Di

Diuino à quo pendent, saltem tanquam à conditione, et consequenter sunt inseparabiles inter se. Ex hac prima actione pendet essentialiter secunda, hoc est cōseruatio quippe orta ex motiua supponente illam primam, et sic deinceps. Vnde prima illa actio est primum analogatum in ratione durationis.

107 Obijcies, Deus potuisset mundum producere ante tempus quo de facto produxit, ergo tunc ea actio qua mundū de facto produxit fuisset secunda. Ergo non est essentialiter prima. Respondeo, quod in tali casu fuisset diuersa creatio, per quam fuissent in mundo omnes rerum vices, quæ fuerunt de facto, et rursus aliæ anteceden-

den-

dentes, sed tunc nulla daretur ex duratione, hincque dantur de facto. Istæ enim essentialiter pendent ab ea, quæ primò data fuit.

108. Dicendum tertio, præter primum analogatum remotum, dari penes nos primum analogatum in ratione cognoscibilis, et hoc esse motum primi mobilis. Probat, quia ille motus habet omnem rationem mensuræ quoad cognoscendum, utpotè qui est notissimus apud omnes gentes, est uniformis, et idem apud omnes, et est aliquid minimum: nulla enim mutatio sensibilis potest fieri in minori tempore, quam minima mutatio sensibilis, quæ fit in motu primi mobilis. Hinc est rectè dicere S. Th. operatio-

nes Angeli non esse in tempore nostro; non quasi intra eius ambitū nō includātur, sed quia ab eo, non mensurantur, et hoc quia operatio Angeli potest esse breuior quocunque motu Cœli. Vndè à motu Cœli mensurari non potest. Imò probabile est talem mensuram nullam omnino dari respectu Angelorum. Probat, quia non datur in ijs aliqua mutatio velocissima, et vniformis, quę possit esse regula ad quam comparentur omnes mutationes Angelorum.

109 Datur tamen et in Angelis mensura primigenis assignati in corporibus, hoc est à qua desumatur denominatio prioris, et posterioris, et hæc mensura est æui Angelici initium,

tium, hoc est prima duratio,
quam Angelus accepit in sua
creatione; porro per hanc dura-
tionem habuit Angelus exige-
re tale æuum interminatum à
parte post, et terminatum tali
termino à parte ante. Vnde
per attributionem ad eiusmodi
durationem prout plus, vel
minus ab ea distant operatio-
nes Angelicæ, dicuntur priores,
et posteriores, et per hoc talis
duratio est prima omnium mēsu-
ra. Quod si vellemus sustinere
etiā in cognoscendo dari men-
suram durationis Angelicæ, illi
pariter durationi primæ attri-
bui posset ratio mensuræ tan-
quam breuissimæ, et adeò mi-
nimæ, vt in minori non posset
Angelus operari.